

Havs och Vatten myndigheten

Genomförandeplan av åtgärd 22 i åtgärdsprogrammet för havsmiljön 2022-2027.

Version 1 datum: 2023-01-04

Planen beskriver hur myndigheter avser genomföra samt följa upp åtgärden. Planeringen kan ändras, och därför kan genomförandeplanen komma att uppdateras vid behov.

Genomförandeplan ÅPH 22

Åtgärden: ÅPH 22: att bedriva strategiskt arbete genom inkludering av marint skräp i relevanta avfallsplaner och program inklusive de kommunala avfallsplanerna, där avfallshanteringens betydelse för uppkomst av marint skräp belyses. Materialströmmar av plast behöver prioriteras och styrmedel utredas i syfte att minska förekomsten av plastföremål som skräp i den marina miljön

Syfte och mål: En dominerande del av det skräp som återfinns i den marina miljön kommer från landbaserade källor varför avfallshanteringens påverkan på marint skräp behöver belysas. Den nationella avfallsplanen och avfallsbyggande programmet styr inriktningen på avfallsarbetet på Naturvårdsverket och är vägledande för avfallsarbetet för andra aktörer inom avfallsområdet. Dessa styrdokument är bland annat vägledande för kommunernas avfallsplaner. Det finns behov av att i både nationella och kommunala planer och program visa på att det finns en koppling mellan avfallshantering och marint skräp.

Plast är det vanligast förekommande skräpföremålet i den marina miljön och har bevisad negativ effekt på marina däggdjur, fisk och fågel i form av insnärjning, svält och kvävning varför materialströmmar av plast bör prioriteras i det avfallsförebyggande programmet utifrån syftet att minska plastföremåls förekomst i den marina miljön.

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
1. Uppdatera avsnittet om marint skräp samt beakta synpunkter som inkommit från kommuner via HaV, vid revideringen av Naturvårdsverkets vägledning om kommunala avfallsplaner.	1. 2022- 2023 Ingår i Naturvårdsverkets löpande arbete.	1. Naturvårdsverket, Avfalls- och kemikalieenheten	Åtgärden påbörjad (P): Aktivitet 1-3 samt 6 påbörjade, löpande arbete med aktivitet 4 -5 och 7. Åtgärden genomförd till hälften eller mer (H): Aktivitet 1-2 genomförda, aktivitet 3 -6 påbörjade, löpande arbete med aktivitet 4-5 och 7. Åtgärden genomförd (G): Aktivitet 1-3 samt 6 genomförda, löpande arbete med aktivitet 4-5 och 7.	1. En uppdaterad vägledning på webb och i separat rapport. 2. Utvärdering av Nationella avfallsplanen och det förebyggande programmet slutförd, synpunkterna beaktas vid framtagande av ny nationell avfallsplan och program.	Förvaltningseffekt Vad: Genom uppföljning av den nationella avfallsplanen samt uppföljning av åtgärden ÅPH 23 (som riktar sig till kommunerna) är det möjligt att följa upp hur det strategiska arbetet att inkludera marint skräp i relevanta avfallsplaner och program har slagit igenom i praktiken. När: Medlemsstaterna ska säkerställa att avfallsplanerna och de avfallsförebyggande programmen utvärderas åtminstone vart sjätte år, utvärdering sker 2022.
2. Uppföljning av den nationella avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet genom att inhämta synpunkter om hur planen använts av berörda	2. 2022 - 2023 Ingår i Naturvårdsverkets löpande arbete.	2. Naturvårdsverket, Resurseffektivitets enheten		3. En metodik finns på plats 2023 för hur Naturvårdsverket under 2023 och därefter vartannat år ska genomföra	Även genomförande av ÅPH 23 har följts upp 2022. Vem: Naturvårdsverket ansvarar för uppföljningen av den nationella avfallsplanen. HaV har följt upp ÅPH 23.

A. Vad ska göras? (Aktivitet)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
intressenter, inför uppdateringen av avfallsplanen och programmet.				nationella skräpmätningar.	
3. Regeringsuppdrag om förslag till nationella skräpmätningar.	3. 2022- 2023 Regeringsuppdrag, utöver löpande arbete.	3. Naturvårdsverket, Regeringsuppdrag senheten		4. Vägledning är på plats gällande engångsplast och nedskräpningsavgifter relaterat till de nya förordningarna.	Miljöeffekt Vad: Genom de nationella skräpmätningar som ska göras av Naturvårdsverket (se åtgärd 3) är det möjligt att se skräp från landbaserade källor minskar över tid.
4. Fortsatt arbete med genomförandet av engångsplastdirektivet, genom införandet av nya förordningar på området för att minska nedskräpning. Naturvårdsverket har tillsyns- och vägledningsansvar för: <i>Förordning (2021:996) om engångsprodukter,</i> <i>Förordning (2021:997) om ändring i förordningen om engångsprodukter,</i> <i>Förordning (2021:998) om producentansvar för vissa tobaksvaror och filter,</i> <i>Förordning (2021:999) om producentansvar för ballonger,</i> <i>Förordning (2021:1000) om producentansvar för våtservetter,</i> <i>Förordning (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap,</i> <i>Förordning (2021:1002) om nedskräpningsavgifter</i> Framtagande av vägledning gällande engångsplast och nedskräpningsavgifter relaterat till de nya förordningarna.	4. 2022-2023 Ingår i Naturvårdsverkets löpande arbete.	4. Naturvårdsverket, Producentansvars enheten		5. Åtgärder och handlingsplaner är på plats och möjliga att följa upp. 6. Uppdraget ska redovisas i två delar: Kartläggningen av plastflöden inklusive metodutveckling ska redovisas senast 16 december 2022. Naturvårdsverket ska slutredovisa hela uppdraget till Regeringskansliet senast den 15 mars 2024. Myndigheten ska redovisa författningsförslag där det finns behov. 7. Ett samordnat arbete i plastfrågan.	När: Första skräpmätningen ska ske år 2023 och därefter vart annat år. Vem: Naturvårdsverket Miljöeffekt Vad: Bidrar till att följa miljö kvalitetsnorm (MKN) E.1 (HVMFS 2012:18) När: 2027 (Bedömning i samband med nästa uppdatering av åtgärdsprogrammet för havsmiljön) och framåt. Vem: HaV
5. Naturvårdsverket medverkar vid framtagande av åtgärder som motverkar nedskräpning inom havskonventionerna. Naturvårdsverket är support för åtgärder gällande	5. 2022- framåt Ingår i Naturvårdsverkets löpande arbete.	5. Naturvårdsverket, EU-Enheten.			

A. Vad ska göras? (Aktiviteten)	B. Tidplan och resursbehov	C. Ansvarig (+ andra deltagande)	D. Genomförande	E. Uppföljning prestation Leverans	F. Uppföljning effekt
<p>konstgräsplaner i OSPAR's <i>2nd Marine Litter Regional Action Plan</i> och HELCOM's <i>Revised Regional Action Plan on Marine Litter</i>. Naturvårdsverket är också support i HELCOM's <i>Revised Regional Action Plan on Marine Litter</i> gällande nedskräpning av ballonger och lead när det gäller konfetti. I OSPAR's <i>2nd Marine Litter Regional Action Plan</i> gällande handlingsplan för biobärare är Naturvårdsverket lead.</p>					
<p>6. Regeringsuppdrag gällande Rätt plast på Rätt plats, där Naturvårdsverket bland annat ska kartlägga plastflöden i Sverige och analysera och föreslå hur myndigheten på ett långsiktigt och kostnadseffektivt sätt kontinuerligt kan följa plastflöden i omställningen till en cirkulär ekonomi. Inom uppdraget ska Naturvårdsverket också analysera och föreslå ytterligare styrmedel som behövs för att rätt plast används på rätt plats i en cirkulär och fossilfri ekonomi</p>	<p>6. 2022-2024 Regeringsuppdrag</p>	<p>6. Naturvårdsverket, Regeringsuppdrag senheten.</p>			
<p>7. Arbeta med Naturvårdsverkets färdplan för hållbar plastanvändning, för att samordna plastarbetet. I färdplanen finns det generella målet att vi ska ha ett försumbart läckage.</p>	<p>7. 2022- framåt Ingår i Naturvårdsverkets löpande arbete</p>	<p>7. Naturvårdsverket, Resurseffektivitets enheten</p>			